

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่าย
สถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3*

MANAGERIAL SKILLS FOR 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS
FOR ENSURING INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN EXCELLENT
SCHOOLS IN SCHOOL NO. 3, NON-KLANG-DON CHIK NETWORK
UNDER UBON RATCHATHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3

กิตติชัย วงศ์ทวี¹ และ เมธาวี โชติชัยพงส์²

kittichai wongthawee¹ and Methavee Chotchaipong²

¹⁻²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

¹⁻²Graduate School Ratchathani University, Thailand

Corresponding Author's Email: okw1993@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) แนวทางการพัฒนาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 126 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่น .95 เก็บข้อมูลได้ครบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 2) ผู้บริหารควรใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่งเสริมการตระหนักรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในและเผยแพร่ผลการ

* Received 26 October 2025; Revised 31 October 2025; Accepted 1 November 2025

ประเมินผ่านสื่อออนไลน์ ใช้กระบวนการ PDCA เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา พัฒนาทักษะการคิดนอกกรอบเพื่อสะท้อนคุณภาพที่แท้จริง และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา, การประกันคุณภาพภายใน

Abstract

This research aimed to study the 21st-century managerial skills of school administrators and to develop guidelines for internal quality assurance in excellent schools. The samples consisted of 126 administrators and teachers from School Network 3, Non-Klang–Don Chik, under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 3. A questionnaire was used as the research instrument, with an IOC value of 1.00 and a reliability coefficient of 0.95. All data were completely collected, representing 100 percent of the sample. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The following results were found: 1) The 21st-century managerial skills of school administrators for ensuring internal quality assurance in excellent schools were generally practiced at a high level. And 2) Administrators should apply SWOT analysis to identify strengths, weaknesses, opportunities, and challenges in educational quality development, formulate clear development plans aligned with the school's context, and promote awareness of internal quality assurance. They should also disseminate evaluation results through online media, employ the PDCA process to build a culture of quality within the school, develop creative thinking skills to reflect genuine quality, and conduct continuous internal quality assessments at least once per semester.

Keywords: 21st-century managerial skills, administrators, internal quality assurance

บทนำ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหาร และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน การบริหารการศึกษายุคใหม่เน้นการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีนโยบายที่ถูกทิศทาง และเรียนรู้สารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ชัยยนต์ เพาพาน, 2565) ผู้บริหารจึงต้องมุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารและการจัดการตนเอง เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ ทักษะที่สำคัญตามแนวคิดของ Katz (1995) ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค มนุษยสัมพันธ์ และความคิดรวบยอด ผู้บริหารที่มีทักษะเหล่านี้จะสามารถแก้ปัญหาและขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืน (อรอุมา ดวงจันทร์, 2567)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการแสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562) กระบวนการนี้มุ่งสร้างความมั่นใจต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมว่าการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) อย่างไรก็ตาม ระบบเดิมมีความซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้องกับภาระงานจริงของสถานศึกษา จึงมีการปรับปรุงโดยออกกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2565 เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น (รสา สำเภาเงิน, 2560) ทั้งนี้ การประกันคุณภาพต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2565)

โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด 15 โรงเรียน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบห้า (พ.ศ. 2567-2571) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้อย่างขาดความมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ขาดแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนที่เพียงพอ รวมถึงความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนยังมีจำกัด ผลการประเมินภายในอยู่ในระดับพอใช้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน โดยผู้บริหารต้องมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อยุคเทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะในการบริหารงานด้านต่าง ๆ สูงจะมีส่วนช่วยให้การบริหารสถานศึกษาประสบ

ผลสำเร็จและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงสนใจศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนให้มีคุณภาพที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษารวพรรณ การศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังนี้

1. ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ขึ้นต่าแนะนำจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) คือ จำนวน 126 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอน จำนวน 111 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ใน 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าความถี่ (Frequency)

2.2 มีขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ศึกษาเอกสาร และแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ Katz (1995) และศึกษาหลักการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้

ให้ +1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้ 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้ -1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์กับข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์ .50 ขึ้นไป พบว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานงานในโรงเรียนบ้านนาจัน ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 2 นาจัน-ระเว-ทรายมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้สูตรของ Pearson และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach พบว่า แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ด้วยตนเอง และรับกลับคืนด้วยตนเอง

3.3 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ทำการบันทึกคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ภายในปีการศึกษา 2568

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

4.3 แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร

สถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าความถี่ (Frequency)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาขั้นตอนที่ 1 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ และอันดับของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

n = 126

ด้านที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1.	ทักษะด้านเทคนิควิธีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.50	.43	มาก	3
2.	ทักษะด้านเทคนิควิธีเพื่อพัฒนาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.41	.47	มาก	5
3.	ทักษะด้านเทคนิควิธีเพื่อพัฒนาการประเมินคุณภาพ	4.33	.44	มาก	6
4.	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.48	.40	มาก	4
5.	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.56	.45	มากที่สุด	1
6.	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการประเมินคุณภาพ	4.53	.37	มากที่สุด	2

7.	ทักษะด้านความคิดรวบยอดเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.31	.44	มาก	7
8.	ทักษะด้านความคิดรวบยอดเพื่อพัฒนาการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.92	.58	มาก	9
9.	ทักษะด้านความคิดรวบยอดเพื่อพัฒนาการประเมินคุณภาพ	4.25	.54	มาก	8
รวม		4.37	.16	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ 1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการประเมินคุณภาพ และ 3. ทักษะด้านเทคนิควิธีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดเพื่อพัฒนาการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. ผลการศึกษาขั้นตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีดังนี้ ผู้บริหารควรใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย เพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสร้างความตระหนักในการประกันคุณภาพภายใน มีการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพผ่านสื่อสังคมออนไลน์และรายงานในระบบ ITA จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนและมีทักษะการคิดนอกกรอบเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง มีการใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) ในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และทำการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้งอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ส่วนใหญ่มีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินผล และการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการติดตามตรวจสอบความเจริญก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลาวรรณ ดงสิงห์ (2566) ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพที่เกิดจากการบริหารในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะที่โดดเด่นเหมาะสม มีความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ โดยอาศัยการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีดังนี้ ผู้บริหารควรใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย เพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสร้างความตระหนักในการประกันคุณภาพภายใน มีการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพผ่านสื่อสังคมออนไลน์และรายงานในระบบ ITA จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนและมีทักษะการคิดนอกกรอบเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง มีการใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) ในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และทำการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้งอย่างต่อเนื่อง จากข้อเสนอการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ ข้างต้น ผู้บริหารสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ความคิดที่ดี มีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมและศึกษาเพื่อเรียนรู้เทคนิคและแนวทางใหม่ ๆ จะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์การใช้เทคนิคและเครื่องมือทางการบริหารที่หลากหลายเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันจัดวางบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิดและร่วมลงมือปฏิบัติจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของทีม จึงจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิชัย ขำละม้าย (2566) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1.ศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้การบริหารงานยุคใหม่ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการร่วมมือในการปฏิบัติงาน ระดมความคิด ประชุมหารือเพื่อถ่ายทอดข้อมูลความรู้เพื่อการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณะได้อย่างมีอาชีพ เพื่อให้การทำงาน ตามนโยบายของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้บริหารแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีวิธีการสื่อสารที่ดีกับบุคลากรทุกระดับ สามารถสร้างความสัมพันธ์ทำให้เกิดการประสานงานในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการรับรู้ร่วมกัน มีปฏิริยาตอบสนอง และเกิดความร่วมมือกันในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยเกี่ยวกับในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะการบริหารที่สอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 และสามารถบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ ดังนี้ ผู้บริหารควรใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย เพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสร้างความตระหนักในการประกันคุณภาพภายใน มีการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพผ่านสื่อสังคมออนไลน์และรายงานในระบบ ITA จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนและมีทักษะการคิดนอกกรอบเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง มีการใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) ในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และทำการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้งอย่างต่อเนื่อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นเลิศ กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 3 โนนกลาง-ดอนจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีดังนี้ ผู้บริหารควรใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย เพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสร้างความตระหนักในการประกันคุณภาพภายใน มีการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพผ่านสื่อสังคมออนไลน์และรายงานในระบบ ITA จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนและมีทักษะการคิดนอกกรอบเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง มีการใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) ในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และทำการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้งอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แนวคิดการประเมินคุณภาพแบบองค์รวมที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา มีการกำหนดกระบวนการและวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ด้านการศึกษาและการประเมิน เพื่อกำหนดกรอบและเครื่องมือประเมินที่ชัดเจนและครอบคลุม และครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการสอนและพัฒนาคุณภาพการทำงานของตนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษาแบบองค์รวมโดยเน้นการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การประเมินและการ

พัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษาและการประเมิน เพื่อที่จะกำหนดกรอบการประเมินที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนและนักเรียนได้ และควรกำหนดผู้ที่รับผิดชอบมีความรู้เกี่ยวกับสถิติและวิธีการวัดประเมินผลด้านคุณภาพนักเรียนที่ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อให้เครื่องมือมีความแม่นยำและครอบคลุมทุกตัวชี้วัดที่จำเป็น และกำหนดกรอบการประเมินที่ชัดเจน โดยรวมถึงการตั้งเป้าหมายการประเมินและการออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสม

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอน

ครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนเพื่อพิจารณาและปรับปรุงเครื่องมือวัดคุณภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สำคัญ พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านที่มีจุดอ่อนหรือข้อควรพัฒนามาปรับปรุงวิธีการสอน พัฒนาวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของตนให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยนต์ เพาพาน. (2565). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 . ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิลาวรรณ ดงสิงห์. (2566). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม, 10(1), 57-71.
- รสา สำเภาเงิน. (2560). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราขบุรี เขต 1 . ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. (2567). ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา กลุ่มงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2568 จาก <https://www.ubon3.go.th/pages/index.php>

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2565). เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence): หมวด 2 กลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2567). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2567. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สิทธิชัย ขำละม้าย. (2566). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(2), 579-1588.
- อรอุมา ดวงจันทร์. (2567). กลยุทธ์การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 7(1), 83-97.
- Katz, R. L. (1995). Skills of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 33(1), 33-42.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.